KATOLIŠKI GLAS

LETO XLIII. - Štev. 28 (2154) - Četrtek, 18. julija 1991 - Posamezna številka 1000 lir

TAXE PERÇUE | GORIZIA | SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA | ITALY | GRUPPO II/70% - AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P.T. DI GORIZIA - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE — RIVA PIAZZUTTA,18 - 34170 GORIZIA - GORICA
Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni t/rn 11234499
PODUREDNIŠTVO: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Solidarnostna izjava vseh slovenskih manjšin

Dramatični dnevi, ki jih preživlja Republika Slovenija, so pretresli Evropo in svet, na poseben način pa so prizadeli Slovence, ki živimo kot manjšinske skupnosti v Italiji, Avstriji in na Madžarskem.

Zamejski Slovenci obsojamo vojaško agresijo, razreševanje sporov z nasiljem. Zato tudi izražamo popolno solidarnost državljanom Republike Slovenije, slovenskemu narodu ter italijanski in madžarski narodnosti v Sloveniji. Prav tako izražamo solidarnost demokratično izvoljenemu slovenskemu vodstvu.

Grožnje proti slovenski neodvisnosti so nesprejemljive. Pričakujemo, da ne bo več pritiskov in ultimatov in da bo vojska pod nadzorstvom političnih oblasti.

Najboljše jamstvo za to, da ne pride do novega napada na Republiko Slovenijo, in pa za to, da se lahko Republika Slovenija kot enakopraven in suveren subjekt pogaja o novih možnih oblikah sodelovanja z republikami Jugoslavije, pa je v tem, da mednarodna skupnost uradno prizna novo slovensko državo, v prehodnem obdobju pa z učinkovitim mednarodnim nadzorstvom preprečuje nove agresije.

Zato Slovenci iz Italije, Avstrije in Madžarske, ki smo življenjsko zainteresirani za najboljše odnose med sosednjimi državmi, za mir in sodelovanje, pozivamo države, katerih državljani smo, in vso mednarodno skupnost, naj spoštuje slovensko odločitev za samostojnost, suverenost in neodvisnost. Ta odločitev je bila izražena s plebiscitom, potrjena s sklepom demokratično izvoljenega parlamenta in z odločnostjo Slovencev, da branijo svojo mlado državo. Gre za obrambo demokracije pred totalitarizmom in poskusi nacionalne nadvlade, za obrambo miroljubnosti pred nasiljem ter za obrambo dostojanstva in enakopravnosti pred logiko grobe moči.

* * *

To izjavo so podpisali SKGZ, SSO, slovenske organizacije videmske pokrajine, SSk, slovenska komponenta DSL in slovenska komponenta PSI, ki sodelujejo v Solidarnostnem odboru Slovencev v Italiji, Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem ter Zveza Slovencev na Madžarskem.

Izjava je naslovljena na avstrijske, italijanske in madžarske državne organe ter na evropske in mednarodne organizacije.

Sekte na Japonskem

Na Japonskem se vedno bolj širijo sekte in nova verstva. Vsak deseti Japonec je tako ali drugače zapleten v nova verstva.

Tudi katoliška vera zbuja večje zanimanje, posebno še Sv. pismo. V Tokiu se je v tečaj za Sv. pismo vpisalo toliko ljudi, da so morali odreči nove vpise.

Opazovalci prihajajo

Slovenski parlament je minulo sredo z veliko večino izglasoval podporo brionski deklaraciji — proti je bilo le nekaj predstavnikov kranjske obrtniške stranke (Liberalne stranke). Dva dni kasneje je po odlašanju in po maratonski seji deklaracijo sprejelo tudi zvezno predsedstvo, dasi se je med deklaracijo, po besedah črnogorskega predstavnika Kostića, poigravalo z mislijo o dokončni pokoritvi Slovenije z vojsko, po drugi strani pa celo z idejo, da bi se Armada takoj in popolnoma umaknila iz Slovenije. Na idejo pa njen predstavnik nikakor ni hotel pristati. Na predlog obrambnega ministra so sprejetju brionske deklaracije priložili nove ultimativne zahteve, med katerimi je popolnoma nesprejemljiva zlasti tista, ki terja dopolnitev enot JA z naborniki do 20. julija. (Kot je znano, Slovenija že nekaj mesecev ne pošilja več slovenskih rekrutov v JA). Sporni sta tudi zahtevi o demobilizaciji vseh enot razen JA in redne policije ter o deblokadi nekaterih vojaških objektov, ki jih TO oz. policija še vedno nadzorujeta in pregledujeta tudi vsa vozila, ki vstopajo ali zapuščajo te objekte. Mednje sodi tudi vojaško letališče Cerklje pri Krškem, zaradi katerega zvezno obrambno ministrstvo, ki izvaja kontrolo jugoslovanskega zračnega prostora, ne dovoli odprtja. Prav tako armada ne dovoli odprtja že pripravljenih letališč v Sloveniji, zlasti brniškega, čeprav je zvezna vlada to že terjala. Marković se je javno potožil tudi zaradi pisma generala Kadijeviću, v katerem od Sveta guvernerjev Narodne banke Jugoslavije zahteva, naj ne prekliče izločitve Narodne banke Slovenije iz skupnega finančno-monetarnega sistema. Omenjene seje predsedstva se Drnovšek ni udeležil, pač pa naj bi bil prisoten na torkovi (16.7) seji, sklicani na Brionih. Udarec vrača tudi druga stran, saj so predstavniki Vojvodine Srbije in Črne Gore v ponedeljek pred sejo izjavili, da jih na Brione ne bo, ker Drnovšek ne prihaja v Beograd, predstavnik Kosova Bajramović pa se je izgovoril, da v teh za državo tako težkih gospodarskih časih ne bo tratil denarja za dragi polet na Brione.

Vse huje je v Slavoniji, kjer pa se je JA odkrito postavila na stran »uvoženih« četnikov in kninskih martičevcev ter v ponedeljek streljala na pripadnike hrvaške policije in Zbora narodne garde, potem ko so le-ti iz nekaterih vasi pregnali srbske teroriste. Tudjman naj bi za londonski Times izjavil, da se z Miloševićem strinja, da je za rešitev jugoslovanske krize nujna razmejitev med Hrvaško in Srbijo ter ureditev muslimanskega vprašanja; to bi seveda merilo na razdelitev Bosne in Hercegovine. Podobno kot v Srbiji tudi v Bosni poteka mobilizacija teritorialne obrambe in sicer v tistih občinah, kjer je večinsko srbsko prebivalstvo. V istih krajih se tudi množijo primeri prisvajanja lastnine slovenskih podjetij oz. tamkajšnjih predstavništev. V Srbiji prihaja do odpovedi poslovnega sodelovanja, tako da so nekatera slovenska podjetja že v škripcih zaradi pomanjkanja surovin. Hkrati se zaradi negotovih razmer množijo zahteve tujih partnerjev po plačilu avansa za uvoženo blago, za katerega zaradi zmanjšanja deviznega priliva zmanjkuje denarja. O likvidnostnih težavah poročajo tudi iz slovenskih bank, saj se je Svet guvernerjev uklonil zahtevam Armade.

Na zunanjem političnem področju si kaj pomembnega ne gre obetati. Sedmerica najbogatejših, s katero je dan pred londonskim srečanjem govoril tudi v teh dneh najbolj angažiran član zveznega predsedstva Tupurkovski (V Sloveniji so mu očitali dvoličnost zaradi nekoliko nasprotujočih si izjav, ki jih je o JA dal prebivalcem Gornje Radgone in vojakom v mariborski vojašnici), naj bi se menda razposlovila: ena stran se zavzema za politično in gospodarsko izolacijo, če se Jugoslovani ne spametujejo, druga stran pa meni, da bi sprte jugoslovanske republike pomirile z zares izdatno gospodarsko pomočjo. Tako za ene kot za druge se zdi, da ne poznajo bistva jugoslovanskih konfliktov. Glede osamosvojitve pa je nekoliko previdnejša spet tudi Avstrija. Vranitzky je namreč izjavil, da bi sicer lahko Avstrija Slovenijo morda priznala še letos, da pa s tem ne bi še ničesar rešili. Morda ima celo prav, precejšnje pričakovanje pa vlada za prihod opazovalcev.

Leon Marc

SLOVENEC

Dne 25. junija, na dan, ko je slovenska skupščina sprejela odločitev o suvereni, neodvisni Republiki Sloveniji, je v Ljubljani začel izhajati nov dnevnik »Slovenec«. Dnevnik pravzaprav ni nov, temveč je le nadaljevanje časopisa, ki je z istim imenom začel izhajati leta 1865, sprva kot tednik, potem kot dnevnik in je izhajal vse do začetka maja 1945, ko je bil nasilno ukinjen kot vse ostalo nepartijsko časopisje.

V slovenskem političnem življenju se je čutila potreba po pluralizmu dnevnikov. Dosedanja Delo v Ljubljani ter Večer v Mariboru sta pod vplivom nekdanjih struktur, saj so uredniki in časnikarji še iz časov političnega monopola. Potreben je bil zato nov dnevnik, da bo tudi v politiki vsaj dvoglasje, brez katerega ni prave politične demokracije.

SLOVENCU tudi naše čestitke in voščila!

Prvi maj 1992 - Sv. oče med nami

Iz Vatikana so uradno sporočili, da bo obisk sv. očeta Janeza Pavla II. v naši deželi trajal od 1. maja 1992 do 3. maja.

1. maja, petek, bo dopoldne obiskal oglejsko baziliko, popoldne se bo v Pordenonu srečal z delavci.

V soboto, 2. maja dopoldne, obišče Trst in se sreča z intelektualci, popoldne obišče Gorico.

V nedeljo, 3. maja, bo ves dan v videmski nadškofiji, kjer bodo zaključili evharistični kongres.

Kot Slovenci zastavljamo vprašanje: Ali je predvideno posebno srečanje s slovenskimi verniki? Če je, kje naj bo to srečanje? Iz dosedanjega programa ni še nič znanega.

Spopad dveh miselnosti

Vojna v Sloveniji ni pomenila spopad med dvema političnima in državnima konceptoma ali ideologijama, kolikor spopad med dvema nasprotujočima si miselnostima. Kljub petinštiridesetim letom komunizma in kljub določenemu provincializmu je v Sloveniji še vedno ostalo cèlo tisto jedro srednjeevropske miselnosti, katero se je bilo utrdilo v dolgih stoletjih, ki jih je bil slovenski narod preživel v Habsburški monarhiji. To je že razvidno iz odnosa oblasti do narodnih manjšin v Republiki Sloveniji. Značilno je tudi slovensko zadržanje med vojno: preko medijev (zlasti televizije) smo lahko videli, da so bili tako politiki kot vojaki in civilno prebivalstvo v glavnem mirni in hladnokrvni. Nobena uradna izjava ali sporočilo ni kazalo sovraštva in nestrpnosti. Po televiziji in časopisih smo se seznanili tudi z izjavami visokih predstavnikov jugoslovanske vojske: njihove trditve, da bo armada šla do konca, da je predaja izdajstvo, da bodo vse izdajalce pobili idr. spominjajo na izjave iraškega diktatorja Saddama Husseina pred zalivsko vojno in med njo ter so jasen pokazatelj miselnosti, ki prevladuje v beograjskih vojaških in političnih krogih.

Srbi oz. njihovi politiki se še vedno ubadajo s problemom maščevanja poraza na Kosovem polju iz leta 1389: zato se znašajo nad Albanci, ter se enostavno ne morejo sprijazniti z dejstvom, da je na Kosovu, to je v »zibelki srbskega naroda«, več kot osemdeset odstotkov prebivalstva nesrbske narodnosti. V Beogradu prevladuje prepričanje, da morajo vsi Srbi živeti v eni državi: zato morajo biti srbski vsi tisti kraji, kjer živi vsaj nekaj Srbov. Imeti manjšine izven svoje države (in v njej) je za Srbe nesprejemljivo. Zato skušajo na vse načine ohraniti centralistično Jugoslavijo, če to ni mogoče, pa ustvariti Veliko Srbijo, seveda z vojno in prelivanjem krvi.

Velikosrbska ideja se je pri ohranjanju celovitosti Jugoslavije pomešala s komunistično ideologijo, ki je močno prisotna v vojski, kjer je sedemdeset odstotkov oficirskega kadra srbske narodnosti. Vojaško vodstvo je še vedno zvesto boljševiški ideji o »bratstvu in enotnosti« in jo hoče braniti z vsemi mogočimi sredstvi: Jugoslavija mora ostati enotna in socialistična. Čuvaj te ureditve je komunistična partija z močno politizirano vojsko. Vsako drugačno stališče je treba nemudoma zatreti, ne glede na to, ali to stališče zavzema posameznik ali cel narod. Navsezadnje je tudi Stalin cele narode razglasil za »reakcionarne« in jih v bistvu uničil. V vojski naj vlada najstrožja disciplina. Vsaka predaja je označena kot izdajstvo. Tu se zopet ponuja paralelizem z Rdečo Armado: med drugo svetovno vojno se je mnogo sovjetskih vojakov po hrabrem boju predalo Nemcem, ker jim je zmanjkalo hrane in municije; te vojake so po končani vojni iz nacističnih koncentracijskih taborišč enostavno preselili v sovjetske, ker so bili »izdajalci.«

Zaradi teh dejstev se vojna v Sloveniji lahko smatra za spopad dveh nasprotujočih si miselnosti. Pazimo, ne kultur in civilizacij: kdor je prebiral srbsko in črnogorsko književnost ter videl razne samostane, cerkve in palače, ve, da sta ta dva balkanska naroda v dolgih stoletjih razvile visoko kulturo. Vendar je vse zaman, če pri vsem tem ostaneš še vedno nacionalist in imperialist. Tudi slovenski narod ima manjšine izven svojih meja, a zaradi tega ne bo vojaško napadel sosednjih držav. Večina Slovencev je danes prepričana, da se v zamejstvu slovenstvo lahko reši le s kulturno in duhovno povezavo z matico ter s prepričevanjem večinskega naroda, da so manjšine bogastvo, ne pa nevarnost. Srbi bi morali zato spoznati, da se obstoj srbstva ne rešuje z represijo na Kosovu in ne z vstajo v Kninu. Edina možna pot je tista, ki gre preko spoznanja, da je vsak narod hočeš nočeš prisiljen imeti manjšine izven in znotraj svojih državnih meja in da je bolje zavzemati se za njihovo čimboljšo zaščito kot pa začeti z vojno. Prav tako bi morali tamkajšnji in tukajšnji komunisti spoznati, da se politični in socialni problemi ne dajo rešiti s silo in z nesprejemanjem drugačnih stališč. Samo tako bodo narodi sedaj že bivše Jugoslavije lahko živeli v miru in plodnem sodelovanju.

nl

Slovenski svetovni kongres

Zamejski pozdrav

Spoštovano predsedstvo!

Dragi prijatelji, dragi rojaki - Slovenci!

Pozdravljeni vsi ljudje dobre volje!

V izjemno čast mi je, da Vam lahko prinesem pozdrav Konference Svetovnega slovenskega kongresa Furlanije-Julijske krajine, torej Slovencev, ki živimo v Italiji ob meji.

Prinašam Vam pozdrav več kot 150 vpisanih članov in še ves čas pristopajo novi in novi. Prinašam Vam podobo Trsta, Gorice, Benečije, Rezije in Kanalske doline! Se pravi, da Vam prinašam nadih sončne Primorske, devinskega gradu, Kosovela, Ivana Trinka - Zamejskega, Gradnika in Lojzeta Bratuža, morja in sinje Soče; podobo Doberdoba, ki je »slovenskih fantov grob«; prinašam Vam pozdrav soške fronte in fronte poslednje vojne, spomin žrtev na tej in oni strani; pozdrav mnogokrat krute meje, ki nas določa in so jo določali drugi, ter nas ločuje od matične Republike. Tukaj je še pozdrav goriškega Travnika, Krasa, Črtomirovega Ogleja, pozdrav Brd in Devina, pozdrav Bevkovega »Kaplana Martina Čedermaca«, primorskih cerkva, primorskih zborov in slovenskega petja.

Pa še klic neposredne sodobnosti, slovenskih šolarjev, Kulturnih domov v Trstu in Gorici, Katoliškega doma v Gorici, goriške in tržaške knjigarne, našega dnevnika »Primorskega dnevnika«, »Katoliškega glasa« in drugih časopisov, revije »Mladika«, političnih in kulturnih zvez ter društev, Glasbene matice in centra »Emil Komel«, Narodne in študijske knjižnice, Slovenskega raziskovalnega instituta, Slovenskega stalnega gledališča, Založništva tržaškega tiska, Goriške Mohorjeve, društev iz Benečije in Rezije, Primorskega slovenskega biografskega leksikona in pa seveda naših bogatih in vplivnih gospodarskih, bančniških, trgovskih in športnih dejavnosti. Dalje je tukaj še glas slovenskega Radia v Trstu, z eno besedo tu so utrinki našega celotnega prostora.

Tukaj smo v času, ko padajo zidovi vsepovsod, ko padajo in to znotraj lastnih narodov — končno je prišel čas, ko narod ni več v napoto, končno je prišel čas, ko tudi Slovenec, noben Slovenec ne bo več tujec lastnemu narodu!

Prišel je čas, ko sedamo in bomo sedli vsi skupaj, vsi, kar nas je, ko bomo združili svoje sile, so povezali na nov način, na način, ki je bil toliko časa zasenčen, tudi preganjan.

Svetovni slovenski kongres v našem zamejskem prostoru mehča situacijo, zbližuje naše ljudi, to je že čutiti. Prepričan sem, da je podobna tudi v drugih prostorih. Svetovni slovenski kongres tiho in nevsiljivo živi in razširja misel, da je narod, tudi naš slovenski narod, eno sámo telo in da morajo zategadelj vsi deli tega telesa delovati v skladu, v spoštovanju drugih, zakaj vsi deli so dragoceni — to je logika in smisel, ki ga prišepetava življenje. Življenje pa je, kot vemo, visoko nad vsakršno razdeljevalno politiko, ki razdružuje ljudi v imenu te ali one ideologije, nazora in cilja. Življenje je tudi tisto, ki ustvarja nov čas, Novo Evropo, kot temu pravimo. In nov čas popravlja krivice — tudi v našem prostoru — nov čas ceni vsakršno drugačnost — tudi v našem prostoru — nov čas ceni vsakršno drugačnost — tudi v našem prostoru — nov čas ugotavlja, da ni velikih in majhnih narodov, so le narodi, vsi ustvarjeni zato, da s svojo dragocenostjo sestavijo družbo vseh narodov. Pravi narodi so osvobojeni narodi, to pa so narodi, ki odpravijo vsakršno nasilje navzven pa tudi navznoter, do samega sebe. In osvobojen narod hočemo biti tudi Slovenci, nič drugega.

Janez Povše

Time - out

Za mir v svetu. Mnogim je že znan »time - out«, opoldanska molitev za mir, ki so jo začeli mladi, ko je lani v Zalivu nastala kriza. Ta molitev se je razširila po vsem svetu, oddajajo jo radijske postaje, minuto tišine so sprejeli po mnogih šolah po svetu in pri nas.

Pri našem potovanju na Češko je to misel sprožila udeleženka romanja, takole približno se je glasila: Nebeški Oče, v Jezusovem imenu in po priprošnji naše Matere Marije, te prosimo za mir v svetu in zlasti v naši domovini. Prosimo te z vero, kakor da smo že prejeli. Slava Očetu... Romarji so molitev enodušno osvojili in ji ostali zvesti do konca. Morda se je bodo spomnili tudi na svojih domovih?

Slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar je prejel številne izjave solidarnosi in podpore

Zadnja številka Družine prinaša celo stran imen. Povzel bom samo imena: J. Duval, predsednik francoske škofovske konference; Alfredo Battisti, videmski nadškof; Joseph Candolfi - predsednik švicarske škofovske koncerence; kardinal Franjo Kuharič; Joachim kardinal Meisner - kölnski nadškof; Basil Hume, westmünsterski kardinal; Hans Herman, kardinal Groer, v imenu avstrijskih škofov; James, kardinal Hickey, Washington; Karl Lehmann, predsednik nemške škofovske konference; brat Roger iz Taizeja; milanski nadškof kardinal Carlo Maria Martini je govoril z metropolitom po telefonu; enako kardinal Etchegaray, predsednik papeške komisiji Pravičnost in mir. Msgr. L. Bellomi je poslal osebno pismo komisije Pravičnost in mir.

Alojzij M. Ambrožič, torontski nadškof, je obvestil ministerskega predsednika Kanade na dogajanje v Sloveniji in prosil za posredovanje v Beogradu, da se ustavi nasilje.

Sveti oče je poslal osebno pismo predsedniku slovenske republike Milanu Kučanu.

SZ

— Radio je dobra stvar, televizija tudi in branje prav tako. Toda tu in tam moramo delati, kot da vsega tega ni. Prišli bi k samemu sebi. (Helmut Halthaus)

OD TU IN TAM

Prebivalci v Indiji

Za Kitajsko je Indija, ki ima največje število prebivalcev. Pri zadnjem štetju (1991) so ugotovili, da ima Indija 843 milijonov prebivalcev. V desetih letih je število narastlo za nad 150 milijonov. Naravni prirastek se namreč suče okrog 23 na tisoč previvalcev. Leta 1901, ko je bilo prvo uradno štetje, je imela Indija 238 milijonov prebivalcev; v 90 letih je torej število naraslo za nad 600 milijonov.

Zanimivo je tudi to, da število moških presega število žensk, dočim je v razvitih deželah ravno obratno, da je povsod več žensk kot moških.

Ekumensko srečanje na Dunaju

Na pobudo ekumenske ustanove »Pro Oriente« so bili 11. junija na Dunaju »mirovni pogovori« med dvema srbskima pravoslavnima škofoma (Irenej Bulović in Lavrentije Trifunović) in dvema hrvaškima katoliškima škofoma (Franjo Komarica in Djuro Kokša). Pogovori so se končali z resolucijo, ki v 14 točkah določa nadaljnje korake za izboljšanje odnosov med pravoslavno in katoliško Cerkvijo v Jugoslaviji.

Sinoda za Libanon

Dne 12. junija, je sveti oče napovedal škofovsko sinodo za Libanon. Na sinodi bodo zastopane vse katoliške Cerkve v Libanonu. Po 16 letih vojne v Libanonu naj bi ta sinoda, ki ji bo predsedoval papež, izdelala smernice za poglobitev v veri in za moralno prenovo. Muslimane v Libanonu je sveti oče pozval, naj bodo odprti do katoliških sodržavljanov in naj z njimi sodelujejo pri obnovi dežele.

Umrl je litovski nadškof Steponavičius

V torek, 18. junija, je v starosti 79 let umrl nadškof litovskega glavnega mesta Vilne Julijonus Steponavičius.

Nadškof se je rodil 18. oktobra 1911, v kmečki družini. Leta 1931 je bil posvečen v duhovnika, leta 1955 pa za škofa. Sovjetske oblasti so ga leta 1961 pregnale v bližino meje z Letonsko. Nikoli ni bil pojasnjen vzrok njegovega pregnanstva. Tik pred božičem 1988 so mu sovjetske oblasti dovolile, da spet opravlja svojo službo. Dne 10. marca 1989 ga je sveti oče imenoval za rednega nadškofa v Vilni.

Najdražja mesta

Najdražje mesto na svetu je Tokio, za njim pride Hong Kong. Najemnine so v Tokiu dvakrat dražje kot v New Yorku.

Novi mašniki na Kitajskem

V Južni Kitajski so posvetili 16 novih mašnikov, v bogoslovju pa imajo do sto bogoslovcev.

Ker je imel drugega otroka

Komunistične oblasti na Kitajskem še vedno budno pazijo, če ima kdo več kot enega otroka. Neki kmet Li Ximning je dobil drugo hčerko, zato so ga obsodili na denarno kazen in mu odvzeli zemljo. Mož se je pa maščeval: partijskemu veljaku, ki je imel dva sina, je oba ustrelil in ženo ranil. Oblast je moža zaradi tega zločina obsodila na smrt.

Medjugorje

Ob obletnici prvega prikazanja Matere božje v Medjugorju se je nateklo do 150 tisoč romarjev iz vseh delov sveta: iz Evrope, Amerike, Azije in Avstralije. Medjugorje pač vleče še vedno Okolje je pa zelo spremenjeno, ker se je tudi tam pojavilo trgovanje s spominčki in drugim.

Sestre skupnosti Loyola

Čas vojnega spopada v Sloveniji so sestre skupnosti Loyola (tako Slovenke kot pripadnice drugih narodov) v Mengšu, Trstu, Gorici in drugod prebile v neprekinjeni molitvi za domovino in za žrtve bojev. Sestre v Sloveniji so kot prostovoljke pomagale ranjencem in drugim prizadetim po vojnih dogodkih.

Kamenčki

Zamejski boljševiki

Zveza slov. kulturnih društev (levičarskih) je v ponedeljek, 8. julija, sklicala sejo glavnega odbora z namenom, da bi »izoblikovali zamisli za stvarno pomoč matični domovini.« Na seji sta spregovorila Ace Mermolja in Rudi Pavšič, ki sta zamisel razložila in podprla.

Sledila je diskusija, ki je po pisanju Pr. d. morala biti kar precej vroča. Pri debatah je prišlo na dan stališče naših zamejskih boljševikov. Omenjeni dnevnik poroča: »V razpravi so se zrcalila tudi mnenja, da je do proglasitve suverenosti (Slovenije) prišlo prenagljeno, s premajhno pozornostjo do jugoslovanskih oz. mednarodnih dogovorov. Pomisleki so bili tudi glede upravičenosti, da se naenkrat zanika ideja o Jugoslaviji.« Očitali so tudi Pr. d., da ni bil objektiven, ko je poročal o dogodkih v Sloveniji. Glavni urednik Dušan Udovič je vzel kritike zares, saj se v nedeljski številki zagovarja.

Iz povedanega sledi: med nami so še vedno jugoboljševiki kot v Srbiji in v jugoslovanski armadi, ki jim je žal, da v Sloveniji in Jugoslaviji ni več tako kot je bilo. Žal jim je, da je v Sloveniji zavladala demokracija v pravem pomenu besede. Temu se ne čudimo, saj smo slutili, da so po zlomu režima v Albaniji ostali edini boljševiki v Evropi nekateri Slovenci na Tržaškem.

(r + r)

Bralci pišejo

Kaj se je dogajalo na letošnji licejski maturi?

Spoštovani g. ravnatelj!

Najprej bi rad povedal, da sem se zelo težko odločil napisati to pismo in ga objaviti.

Načelno ne odobravam pritiska staršev dijakov na ocenjevanje profesorjev, zlasti kadar gre za veliko maturo. Tu se zahteva od izpraševalne komisije, predvsem od njenega notranjega člana, posebna pozornost, saj gre za končni obračun dijakovega znanja in sposobnosti po petih ali vsaj po treh letih napornega študija.

Žal, Vas moram opozoriti, da te posebne pozornosti pri letošnji maturi ni bilo. Od tod nekateri presenetljivi izidi ocenjevalne komisije, tako navzgor kakor navzdol. Prepričan sem, da nepravilna (torej nepravična) ocena globoko vpliva na maturanta in mu povzroči veliko škodo, najsi ga komisija oceni prenizko ali pa tudi previsoko.

Zagotavljam Vam, da moja trditev ni lahkomiselna ali prenagljena, marveč sad posrednih in neposrednih informacij tako s strani profesorjev zadnjega leta in prejšnjega leta, kakor strani kandidatov samih in njihovih staršev.

Povem naj še to, da so mi z raznih strani prigovarjali, naj začnem hujšo protestno akcijo, pa sem jo sam odsvetoval. Odločil sem se za tole pismeno opozorilo, ker mislim, da je to najmanj, kar lahko dolgujem nepravilno ocenjenim dijakom.

Sam sem bil šolnik in večkrat član izpraševalne komisije pri maturah, zato naslavljam tole pismo na ravnateljstvo (predvsem), da ostane »ad acta«. Tako upam, da se v prihodnosti ne bo nikoli več ponovilo to, kar se je zgodilo letos, kajti »errare humanum est, in errore perseverare diabolicum« (zmotiti se je človeško v zmoti vztrajati je hudičevo).

Sklepam s pripombo: kandidatje so vsi izdelali, torej so vsi zreli. Ali smemo zatrditi, da je ob takšnem ocenjevanju zrela tudi komisija?

S spoštovanjem
Ivo Jazbar

Dvoličnost nekih politikov in nekega časopisa

Podpisana svetovalca na goriški pokrajini Špacapan in Devetakova odločno protestirava nad poročanjem PD glede obravnave in glasovanja okoli goriškega pokrajinskega statuta.

Dejstvo je namreč, da popravki glede možnosti javne rabe slovenščine niso bili sprejeti predvsem zaradi nasprotnega glasovanja treh socialističnih svetovalcev: De Justa, Dossa in Saccavinija, ki se niso »pilatovsko« vzdržali, pač pa glasovali odločno proti in svoje negativno stališče tudi zagovarjali v glasovalni izjavi. Predstavnik PSDI je z umikom svojega amandmaja o furlanščini samo klaverno dokazal, kako malo možnosti ima furlanščina, da se kdajkoli uveljavi, če se njeni zagovorniki poskrijejo kot miši ob prvi nevarnosti.

Žalostna ugotovitev za socialiste je, da bi ob njihovih glasovih, ali morda že ob njihovem vzdržanju, pokrajinski svet drugače glasoval, in da so znova dokazali, tokrat odločilno, da je njihovo prizadevanje za Slovence jalovo in brezpredmetno, predvsem pa samo navidezno, saj ko se gre zares, vedno manjka njihov odločujoči glas.

Podpisana svetovalca Devetakova in Špacapan zato pozivava poročevalce PD, naj o takih in drugih zadevah pišejo tako, da bo vsem Slovencem v zamejstvu jasno, kakšna je resnica.

Mirko Špacapan
Aleksandra Devetak

Sv. Nikolaj in sv. Kasijan

V ruski pravoslavni Cerkvi ima sv. Nikolaj (Miklavž) dva praznika v letu, sv. Kasijan pa samo vsaka štiri leta, dne 29. februarja. To diskrimacijo razlaga ruska legenda takole:

Sv. Nikolaj in sv. Kasijan sta potovala po Rusiji, po njenih blatnih poteh. Ob taki poti sta naletela na kmetiča, ki se mu je prevrnil voz s ceste. Upiral se je in upiral ob voz, da bi ga znova spravil na cesto, a ni šlo in ni šlo. Svetnika ga nekaj časa gledata, potem prav, pa pravi sv. Nikolaj: »Daj, Kasijan, pristopiva in pomagajva temu kmetu!«

Sv. Kasijan odvrne: »Nikar, Nikolaj, umazala si bova najini lepi halji!«

Toda Nikolaj ga ne posluša, spodreca si haljo, stopi v blato, se upre v voz in skupaj s kmetičem spravita voz na cesto.

Legenda zaključuje: Zato ima sv. Nikolaj dva praznika v letu, sv. Kasijan pa samo vsaka štiri leta.

Opomba: Zdi se, da je tudi pri nas takih sv. Kasijanov, ki se bojijo umazati svoje lepe halje z našo zamejsko revščino. Z vrha Olimpa svoje duhovnosti in samovšečnosti pustijo uboge Nikolaje, da vlačijo iz blata voz naše revščine.

K. Humar

Pastoralno zborovanje - preteklost in smer

Začeli smo v januarju z obravnavo zbranih 11 tem, ki jih je določil pripravljalni odbor in jih je škof Lorenzo Bellomi potrdil.

Ves potek in način delovanja v okviru pastoralnega zborovanja je za naše razmere nekaj popolnoma novega. To pomeni, da želimo sprejeti zahteve sedanjega časa. Radi bi izpeljali krajevno versko skupnost iz nekega mrtvila ali drugače rečeno iz dosedanjega pasivnega spejemanja izpovedi vere v nove oblike, ki so nujne za današnje razmere. Saj vemo, da današnji svet ne mara besed, ampak pričevanja. To pa predpostavlja večje prizadevanje in trud, kot v vsaki stvari.

Ne pozabimo na naslov našega novega prizadevanja in cilja: PASTORALNO ZBOROVANJE.

Pastoralno delo ni nikoli nekaj statičnega, nasprotno, stalno se obnavlja, išče vedno nove poti, nove možnosti, gre s tempom časa, vzporedno s stalnimi spremembami družbenega življenja. Drugače povedano gre za oznanjevanje božje besede sedanjemu človeku, ki živi v današnjih razmerah, kot otrok tega časa in se močno razlikuje od bližnje preteklosti.

S pastoralnim zborovanjem smo se odločili za novost, ki ni namen sama sebi, za nove oprijeme, kar je tudi za nas neizbežno. Pastorala zahteva domišljijo in načrtovanje.

Vernik tako ni več »pasivna ovca«, ampak soustvarjalec novih pogledov v Cerkvi.

Tu pa moramo nujno osvetliti nekaj točk.

1) Živo krščanstvo razodevamo, ne le z liturgičnim in zakramentalnim doživljanjem, temveč tudi z udeležbo pri rednih župnijskih ali medžupnijskih verskih srečanjih (važnost kateheze!). V vsaki župniji moramo priti do teh skupin, pa naj bodo tudi trije ali štirje udeleženci. Kjer tega ni, gotovo ni resnega in uspešnega pastoralnega življenja in tudi gre mimo škofovih navodil.

2) Sprejmimo učinkovito sredstvo vprašalnih pol, ki služijo duhovniku, da spozna mnenje svojih vernikov, vernikom, da končno izrazijo svoje mnenje. S temi polami se izključuje vsaka kontrola nad posameznikom. To naj bo jasno vsem.

Če je kaj nerazumljivega, pa je na razpolago duhovik ali kdo drug, da pomaga pri izpolnjevanju. Pole pa vrneš svojemu duhovniku ali pa pošlješ na tajništvo zborovanja. Vračanje pol pa naj bo bolj redno, da se olajša delo tajništvu.

3) Tako duhonik ni več edini in izključni »gospodar« v svoji cerkvi.

4) Naj raste pri laikih (predvsem pri mladih) zavest važnosti soudeležbe pri delu v župniji. Srečna tista župnija, kjer je sodelovanje med duhovnikom in laiki, medsebojno zaupanje. To je eden izmed naših ciljev. Brez tega ne moremo sploh govoriti o nekem pastoralnem delovanju.

SPLOŠNA MOBILIZACIJA

Pastoralno zborovanje naj postane važen in odločilen mejnik za našo krajevno Cerkev. To pa moramo udejaniti za vsako ceno. To nam narekuje vest, škofova volja, klic Cerkve, odgovornost našega krsta.

Pastoralno zborovanje je splošna mobilizacija, to se pravi, da so vsi vabljeni k delu, čeravno dobro vemo, da se vsi ne udeležijo. V Cerkvi danes vedno bolj govorimo o majhnih skupinah, o evangeljski mali čredi, »ki prekvasi vse testo«...

V kolikor imam pogled v celotno stvarnost, lahko trdim, da je večina naših župnij na tej poti, večina duhovnikov si veliko prizadeva. To naj pritegne še nekatere zamudnike in nam vsem daje več poguma.

Pa še kratek obračun dosedanjega storjenega dela.

Obravnavali smo dosedaj štiri teme: Oznanjevanje božje besede, Obhajanje Kristusove skrivnosti, Službe v Cerkvi, Družina. Ostaja nam še sedem tem. V poletnem času bodo mladi, predvsem skavtje, na taborih preučili svoje probleme in bomo tako dali večjo pozornost problemu mladine.

Vse to delo se razvija v notranjosti Cerkve, med tistimi, ki zahajajo v Cerkev, čeravno ne izključujemo nobenega. Potrebna je formacija vernikov, da bodo kos svoji pričevalni nalogi pred svetom.

V poletnem času prekinemo z delom in bomo zopet poprijeli v drugi polovici septembra. Ta živi dialog, ki se poraja med nami, bo zopet oživel.

Ker je to škofova volja, si upam trditi, da je to danes božja volja. Bog sam nas kliče in vabi na ta način, da pristopimo bliže.

In ne nazadnje. V ta namen veliko molimo, ker brez tega ne bo šlo. Imamo posebno molitev, molimo jo pri mašah, pri raznih srečanjih, doma. Naj bo številna skupina, ki moli in dela.

To je klic današnje Cerkve!

Dušan Jakomin

Srečanje Demos - Slovenska skupnost

V sredo, 10. julija, se je tudi občinska sekcija Slovenske skupnosti iz Gorice pridružila številnim organizacijam, ki so na vse mogoče načine izrazile obsodbo dogodkov zadnjih dni v Sloveniji. Na protestno zborovanje v Katoliškem domu so bili povabljeni vidni predstavniki novogoriškega Demos-a, ki so tudi spregovorili o dogodkih v Sloveniji. Prisotni so bili za Demos Stanič, Mozetič, Vuk, Marušič in Pregelj, za SSk pa sta spregovorila tajnik in predsednik sekcije Brešan in Paulin ter Bukovec, kot pokrajinski predsednik stranke. Poudarjena je bila seveda angažiranost SSk za osamosvojitev Slovenije, ki sega v čase prvih zametkov demokracije in pluralizma v Sloveniji in ki se seveda z enako prepričanostjo nadaljuje danes. V tem času sodeluje SSk pri vseh akcijah v korist Sloveniji na lokalni in na vsedržavni ravni. Prepričanje vseh prisotnih je bilo, da moramo Slovenci izkoristiti vse možne pobude za priznanje Slovenije in da vsako srečanje lahko služi temu namenu. Zato SSk toplo vabi svoje somišljenike, da podprejo vse iniciative, ki jih kdorkoli organizira v ta namen.

K. Brešan

Krajevni svetniki tržaške škofije

Poleg svetnikov, ki jih častimo v vsej Cerkvi, imamo tudi krajevne svetnike, ki jih častijo v posameznih škofijah. Take krajevne svetnike ima tudi tržaška škofija.

Prvi tak tržaški svetnik je sv. Lazar, mučenec in diakon; njegov praznik se obhaja 4. maja. Naslednji je sv. Socerb, prav tako mučenec; njegov god je 24. maja. Dne 7. junija se v Trstu spominjajo prvih mučencev tržaške Cerkve. Gre za mučence iz časa cesarja Dioklecijana. Dne 8. oktobra se spominjajo sv. Sergija, mučenca. Najbolj poznan je gotovo sv. Just, ki mu je posvečeno tržaško mesto in škofija ter se ga spominjajo 3. novembra. Zaradi starega izročila častijo v tržaški škofiji tudi sv. Teklo in Evfemijo, devici mučenki, dne 17. novembra.

Poleg teh svetnikov so v škofiji še nekateri drugi godovni prazniki, ki pa jih poznajo tudi v sosednjih škofijah ali sploh v Italiji.

Vsi omenjeni prazniki imajo posebna liturgična berila v duhovniškem brevirju. Ta berila so iz originalnih latinskih tekstov prevedena v italijanščino. Izdal in založil jih je tržaški ordinariat.

Nekaj podobnega je naredila tudi goriška nadškofija, samo da nimamo še slovenskega prevoda.

DRAGA MLADIH

Kdo: mladi iz Slovenije, Koroške, Trsta, Gorice, zdomstva.

Kdaj: od 28. avgusta zvečer do 30. avgusta opoldne.

Kje: park Finžgarjevega doma na Opčinah pri Trstu.

Kaj: predavanja, razgovori, kulturni program, družabnost, zabava.

Tema: SLOVENSKI DIOGEN PO EVROPSKEM BABILONU (še posebno aktualna po tem, kar se je zgodilo).

Prijave: Slovenska prosveta (ul. Donizetti, 3, Trst, tel.: 040/370846). Skupina Izvir - center Stella Matutina (Gorica). MOŠ, (Jurčičev trg, 2, Ljubljana, Slovenija, tel.: 211136). Katoliška mladina-Krščanska kulturna zveza, (Viktringer Ring, 26, A-9020, Celovec-Klagenfurt, Avstrija).

TRST

Poskus brisanje slovenske prisotnosti v tržaški občini

Statut je osnovni dokument občinske avtonomije.Zakon 142/90 določa, da se v njem podčrtajo vse posebnosti krajevne stvarnosti. Obsojamo, da v osnutku, ki ga je predložila tržaška občinska uprava, ni izrecno omenjena slovenska narodnostna skupnost, ki jo državni pravni red označuje kot priznano manjšino. Omenja se zgolj multietničnost v splošnih principih. Ocenjujemo osnutek statuta v uvodnih splošnih principih kot žalitev dostojanstva in lojalnosti državljanov slovenske narodnosti, njihovi aktivni prisotnosti v občinskem tkivu na socialni, politični, ekonomski in kulturni ravni. Akt predstavlja v tem atentat na ustavne principe, na državne zakone, na mednarodne pogodbe in na obstoječo raven zaščite manjšine. Formulacija je protizgodovinska in v nasprotju z resolucijami Evropskega parlamenta in dokumenti, ki jih je italijanska vlada predložila, v okviru Pentagonale, Konferenci za varnost in sodelovanje v Evropi, v zvezi z zaščito in priznanjem manjšin.

Na srečanju z županom je bila sicer delegacija Slovenske skupnosti seznanjena z nekaterimi popravki občinskega odbora, ki zadevajo pravobranilca in rajonske konzulte, ki pa ne vplivajo na bistvo temeljnih principov statuta.

Slovenska skupnost obsoja poskus brisanja slovenske prisotnosti in posreduje močan poziv županu, občinskim svetovalcem in vsem prebivalcem dobre volje. Poskus brisanja slovenske prisotnosti predstavlja neomikano zgodovinsko potvorbo, neskladno z evropskim poslanstvom Trsta in v tem trenutku dejanje mrhovinarstva.

Slov. skupnost

Pobuda mladih Slovenske prosvete

Mladinski odbor, ki deluje v okviru Slovenske prosvete in Slovenskega kulturnega kluba v Trstu, je bil med nedavno vojno v Sloveniji in po njej še posebno aktiven. Med drugim je sprožil akcijo za zbiranje podpisov v podporo Sloveniji in za njeno mednarodno priznanje. K pobudi sta pristopili še Mladinska sekcija Slovenske skupnosti ter Mladinski odbor SKGZ.

V petek, 12. julija, so mladi podpise zbirali na dveh točkah v središču mesta, zvečer pa na vaškem prazniku. Samo v petek je bilo nabranih preko 2000 podpisov. Akcija se nadaljuje.

Potovalni tabor STS se je začel

V nedeljo, 14. julija, se je 25 tržaških skavtov in skavtinj podalo na potovalni tabor. Pot jih je popeljala od Trbiža preko zahodnih Julijcev na Višarje in spet v Kanalsko dolino. Stalni del tabora bo na Koroškem, in sicer v Vogrčah pri Pliberku.

Občinski statuti v tržaških krajevnih upravah

V sredo, 10. julija 1991, se je na svojemu sedežu v Trstu sestal na redni seji tržaški pokrajinski izvršni odbor SSk. Sejo je vodil tajnik Oppelt in na njej je tekla beseda predvsem o razmerah v Sloveniji ter o vprašanju statutov v krajevnih upravah na Tržaškem.

Izvršni odbor SSk je nadalje podrobno pregledal stanje v zvezi s sprejemanjem statutov v tržaških krajevnih upravah.

Zelo pozitivno je ocenil statut občine Dolina, pri katerem je tudi SSk dala svoj bistevni doprinos, kot upravni parter.

Negativno je ocenil statut miljske uprave. V statutu je namreč le bežno omenjena slovenska manjšina, pravica do rabe slovenskega jezika pa nima priznanja. SSk je pravočasno predstavila ustrezna dopolnila statutu in je na vprašanje opozorila samega župana. Vse to je pa malo zaleglo, kljub temu da so v upravi večine stranke, v katerih so Slovenci organizarano prisotni.

Posebno pozornost je izvršni odbor namenil vprašanju statuta tržaške občine, ki bo na dnevnem redu na prihodnji seji občinskega sveta. SSk je preko svojega predstavnika vseskozi aktivno sodelovala pri oblikovanju osnutka in predstavila v komisiji vrsto predlogov, ki zadevajo zlasti pravice slovenske narodnostne skupnosti.

V predloženem osnutku statuta pa je vse to bilo prezrto s strani večinskih strank. SSk vsekakor namerava nadaljevati s svojimi napori in bo v naslednjih dneh imela vrsto sestankov s strankami, ki so zastopane v občinskem svetu.

Vtisi z romanja na Čehoslovaško od 30.6. do 5.7.

Še nobeno naše skupno romanje se ni vršilo v tako dramatični napetosti kot letošnje na Češko in Slovaško. Vožnja je šla skozi koroški Št. Andraž, Slomškovo Labodsko dolino, avstrijsko ozemlje, a kaj, naše najobčutljivejše antene so prej ko slej bile usmerjene k naši jubljeni, zaželjeni in tako osporavani samostojnosti Slovenije. Ali bodo zdržali, da svoje domove obranijo odločno in množično? Se bo ponovil svetopisemski čudež Davida in Goljata? Se nam bo v areni življenja posrečila osamosvojitev, ki se je revnim afriškim narodom že davno posrečila?

Po prvem prenočevanju v Wienerneustadtu je podobno vzdušje spremljalo nadaljevanje poti proti Slovaški. V dolgi koloni vozil nemškega industrijskega potenciala se je vrinila drobna misel: kakšen bo naš prvi stik z brati Slovaki? Izkazal se je brez pridržka obojestransko simpatičen, vsaj s prihodom na mejo ob formalnem obisku prijaznega carinika.

V Bratislavi, glavnem mestu Slovaške, je bilo težko uganiti njen ritem življenja. Kot drugod po likvidaciji komunistične euforije je prvi vtis govoril o neki stagnaciji. Pogled na mimoidočo množico odraslih in otrok, obojega spola, brez izjeme vsi s stožcem sladoleda v rokah, se je vsiljevala druga mučna misel: je to morda skromna kompenzacija zatrtih čustev - svobodne osebnosti? Zaman se je oko oziralo po cvetnih gredah, po zelenju. Ker smo vozili le po starem delu mesta, je vstalo vprašanje, kakšen naj bi bil ostali del. Vsekakor ima 350.000 prebivalcev, svojo univerzo, akademijo znanosti in pobratena je z italijanskim mestom Perugio. Od leta 1945 je Bratislava povezana z ruskim naftovodom in plinovodom.

Mimo mesta Brno se je od daleč vzpenjal znameniti grad Spielberg, kjer je bil od leta 1820-1830 zaprt Silvio Pellico. S svojo knjigo «Le mie prigioni» je Avstrijo oškodoval bolj kot kaka izgubljena bitka.

Ne da bi segali v podrobnosti, je iz opazovanja bilo razvidno, da Čehoslovaška razpolaga z ogromnimi površinami gozdov in žitnega polja. Pridelajo bajé do 52 milijonov q žita na leto. Kljub temu so pri vsakdanji uporabi precej skromni. Sodeč po ponudbi v vseh boljših hotelih, smo videli na mizah le dvojno vrsto kruha: črnega (komis) in bele žemlje. Kdo je preštel različne vrste kruha, ki se pri nas kopičijo na policah naših pekarn?

Ob prihodu v zgodovinski Velehrad je v duši vzplamtela najčistejša luč osebnosti sv. Metoda. Sporno je vprašanje njegovega groba. Toda veličastna bazilika je dostojen spomenik tako preizkušenemu in najzvestejšemu sinu rimske Cerkve, in prav tako izmučenemu pobudniku domače govorice. Niso brez pomena besede slovenskega razumnika: »Ni nujno iskati središče krščanstva samo ob bregovih Tibere«! Pogrešali pa smo vsakršno predstavitev ali razlago o nastanku te bazilike in samostana. Pri maši, ki jo je daroval ob somaševanju drugih duhovnikov spremljavalec dr. Kosmač, je razumljivo, da smo tu najbolj doživeli svojo veliko krhkost in jo tem raje položili na srce slovenskega apostola. Preko njega pa še pred prestol Kralja vsej Kraljev in Gospoda vseh Gospodov.

V prepričanju, da je to edino, kar v tem trenutku lahko storimo za našo domovino, smo nadaljevali pot proti Pragi.

Se nadaljuje: F.V.

GORICA

Mittelfest v Čedadu

Lansko leto je dobro uspela razstava o Langobardih, ki so jo priredili v Čedadu ob sodelovanju dežel Alpe-Adria. To jih je opogumilo, da so za letošnje poletje zamisli še večjo pobudo: Mittelfest so jo nazvali. Gre za vrsto kulturnih pobud in prireditev, ki se bodo zvrstile v Čedadu od 19. do 29. julija. Pobude bodo raznovrstne od dramskih nastopov do folklore, koncertov in drugega. Sodelujejo Avstrija, Češkoslovaška, Madžarska, Jugoslavija, Italija. Odprtja Mittelfesta se bo udeležil tudi predsednik Francesco Cossiga.

Delovanje Š.Z. Soča

Z zaključno fazo državnega prvenstva v miniodbojki je Š.Z. Soča pospravilo letošnjo sezono, ki je bila bogata in polna uspehov. Društvo je nastopalo v kar enajstih prvenstvih in se je povsod dobro izkazalo. V moški D ligi je ekipa Soča Sobema zasedla sedmo mesto, kar je zelo dober uspeh, če upoštevamo, da je lani prestopila v ligo. Ženska ekipa Soča C.D.R. - GO, ki nastopa v prvi diviziji, je tudi zasedla sedmo mesto, kar je spodbudno za prihodnje leto, saj so vse igralke zelo mlade.

Delovanje društva pa je osredotočeno predvsem na mladinskem področju, kar si je društvo pred 10 leti zadalo kot cilj že v statutu. Tudi letos je, kot že v prejšnjih letih, želo veliko dobrih rezultatov. Naraščajniki Soče Sobema so zasedli drugo mesto v deželi. Pri tem naj pripomnimo, da sta v tej ekipi igrala tudi člana Š.Z. Olympia, ki sta bila letos na posodo. Mladinke Soča - Gostilna Devetak so zasedle drugo mesto v svoji skupini; deklice Soče Čerimpex so pristale v svoji skupini na tretjem mestu; naraščajnice Soča Scame so zasedle končno drugo mesto.

Kar pa se tiče minivolleya in superminivolleya so se naše ekipe udeležile državnega prvenstva Fipav v Cattolici in državnega prvenstva UISP v Sestoli (Modena).

Naj omenimo, da je letos poteklo 10 let od ustanovitve združenja in da je Društvo primerno obhajalo desetletnico s turnirji naraščajnikov, naraščajnic, z mednarodnim visoko kvalitetnim turnirjem ter zaključilo s turnirjem v miniodbojki na prostem. Za to priložnost je odbor pripravil lepo brošuro, iz katere je razvidno, kako združenje raste iz leta v leto. Brošuro je društvo izdalo ob gmotni podpori SSO in drugih mecenov.

N.B.: pravilna telef. številka za ZDA (Bela hiša) je:

001/202/4561111

3. VIŠARSKO SREČANJE treh Slovenij

v nedeljo, 4. avgusta 1991

Program

Ob 10.00: *dr. J. Prunk*
Odločitev Slovencev za Jugoslovansko državo.

Ob 11.30: *dr. B. Mlakar*
Državljanska vojna ter domobranstvo v Sloveniji med okupacijo.

Ob 13.00: Slovesna maša, ki jo bo daroval nadškof dr. A. Šuštar.

Nova cerkev v Bardu

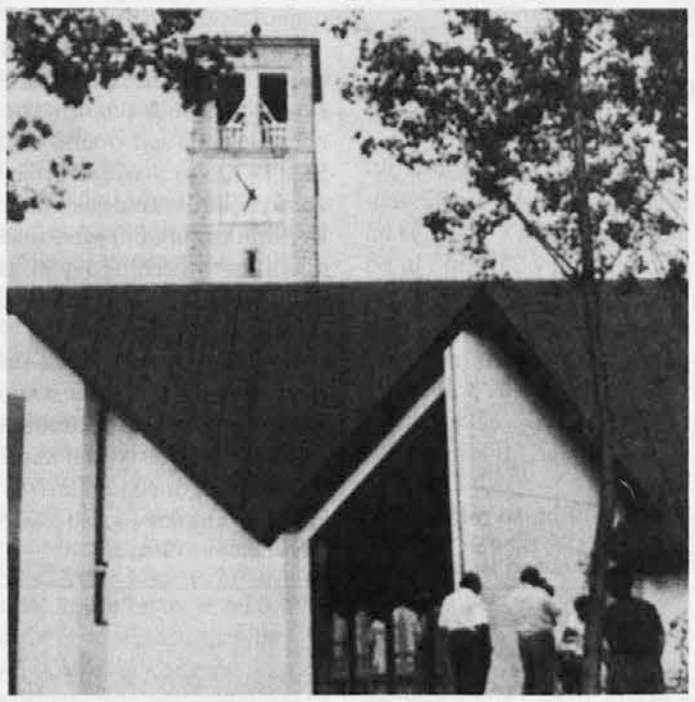

Nova cerkev v Bardu (Terska dolina)

Dne 6. julija je bil velik praznik v Bardu (Lusevera) v Terskih dolinah. Videmski nadškof msgr. Alfredo Battisti je posvetil obnovljeno cerkev, ki je bila porušena v potresu leta 1976. Na zidu v cerkvi je vzidana spominska plošča z napisom v terskem narečju: »Kle barška cerkev sv. Jurija se je podarla zuj trésa leta 1976 Arh. G. Avon u stvoru novo cerkev, videmski nadškof u pozenou anu u napravou sveto 6. žetnjaka 1991.«

K posvečenju so prišle številne osebnosti političnega in upravnega življenja. Nadiške doline so zelo povezane s Tolminsko in Kobariško. Vsled tega se je slovesnosti udeležil tudi tolminski župan Viktor Klanjšček, ki je na proslavi tudi spregovoril. V imenu domačinov pa je nadškofa pozdravil prof. Viljem Černo. Med mašo so peli in molili v furlanščini in v slovenščini. Nadškof je v pridigi poudaril tudi vrednote domačih tradicij in jezika, ki pomagajo ohranjati ne samo kulturo, temveč tudi vero. Zahvalil se je župniku g. Renzu Calligaru, ki že 18 let skrbi za bardsko župnijo in tudi za sosednje župnije v teh dolinah. Don Calligaro je Furlan po rodu, je pa zelo zavzet za ovce, ki so mu zaupane, ne glede na jezik in kulturo.

Čestitke

Goriška skavtska družina in skupina Izvir se pridružujeta veselju Nevje in Maurota, ki jima je Gospod podaril sinčka. Mamici in očku Leban se zahvaljujemo za pričevalno zakonsko življenje in ljubezen, ki se je utelesila v malem Simonu Petru.

Slovenske organizacije v goriški pokrajini dajejo pobudo za nabirko denarja in drugih sredstev v korist republike Slovenije pod geslom:

POMOČ SLOVENIJI '91

V vseh bančnih zavodih na Goriškem so v ta namen aktivirali t/rni. Denar bo namenjen Rdečemu križu Slovenije in slovenski Caritas. Informacije na sedežu SSO tel. 536455 in na SKGZ tel. 531644.

RAJONSKI SVET ZA PEVMO-OSLAVJE-ŠTMAVER vabi na gledališko predstavo, s katero bodo nastopili člani Odra 90 z igro F. Milčinskega

Vesela igra o žalostni princesinji

ki bo v soboto, 27. julija ob 21. uri na dvorišču OŠ Josipa Abrama v Pevmi. V primeru slabega vremena bo predstava v nedeljo, 28. julija ob isti uri.

Rajonski svet vabi tudi vse vaščane na priložnostno odprtje obnovljene ceste v Štmaver preko Koštabone istega dne ob 18. uri.

obvestila

Goriški župan obvešča, da je strogo prepovedana uporaba vode iz občinskega vodovoda za namakanje, in sicer od 9. ure do 22. ure.

V četrtek, 25. julija, bo župnija sv. Jakoba v Trstu slavila praznik svojega farnega zavetnika. Popoldne ob 17. uri bo za slovensko versko skupnost somaševanje, ki ga bo vodil in pri njem tudi govoril letošnji zlatomašnik škofov vikar dr. Lojze Škerl. Sodelovali bodo člani pevskih zborov pod vodstvom Edija Raceta.

Na Bledu bo v nedeljo, 21. julija ob 11.30, sv. maša v cerkvici na otoku.

Na Nanosu v cerkvi sv. Hieronima bo v nedeljo 21. julija ob 11.30, sv. maša v čast sv. Ani.

SSG - Slovensko Stalno Gledališče
Predstave na prostem

Ruzzante Moscheta
Režija: Boris Kobal

- torek, 23.7. Sovodnje, Kul. dom
- sreda, 24.7. Podgora, K.d.A Paglavec
- četrtek, 25.7. Jamlje, Osnovna šola
- petek, 26.7. Števerjan, Osnovna šola

Začetek predstav ob 21. uri.

DAROVI

Za Dom na Višarjah: nabrežinski romarji 150.000 lir.

Namesto cvetja na grob Emila Lasiča za sovodenjsko cerkev: K.K. 100.000; P.M. Sovodnje 100.000; Marija Goljevšček 50.000; Milka in Peter Sovodnje 50.000 ter v spomin Vilke Čavdek 50.000 druž. Černic Gabrje za Slovenijo 50.000 lir.

V spomin na pok. Emila Lasiča za cerkev v Sovodnjah: žena Dana 200.000; druž. Marušič Rezi 100.000; druž. Komjanc Simon 100.000; Mirka in Andrej 50.000 lir.

Za lačne: N.N. 50.000 lir.

Za Katoliški dom: M.Ž. 500.000 lir.

Za Katoliški tisk: namesto cvetja na grob drage kolegice Justine Petkovšek daruje Anica Furlan 50.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: N.N. v spomin na Amalijo Vatovec Černigoj in Amalijo Černigoj Vižintin 50.000; v spomin na Justino Petkovšek daruje Marta Požar 50.000; v spomin drage kolegice Justine Petkovšek daruje Hedvika Kandut 50.000 lir.

Za Sv. Goro: Romana Bensa namesto cvetja na grob G. Alojza Makuca 100.000 lir.

V spomin na Alojza Makuca daruje druž. Andrej Kosič za cerkev v Pevmi 50.000 in za slov. Karitas 100.000 lir.

Za pomoč Sloveniji '91: N.N. 50.000; N.N. 50.000; N.N. Gorica 1.000.000 lir.

V spomin na pok. Emila Lasiča darujejo bratje in sestre Komjanc z družinami ter teta Justina za pomoč Sloveniji 250.000 in za cerkev v Sovodnjah 250.000 lir.

Za novi skavtski sedež: N.N. Gorica 170.000 lir.

Za pomoč Sloveniji: CC 2.000.000; Valantič Otilija in Emil 300.000; druž. Bratuž 300.000; Betina v spomin na sestro Metodo 200.000; N.N. 100.000; N.N. 50.000; N.N. 100.000 lir.

Prispevki zbrani na sedežu prosvetnega društva »Štandrež« za pomoč Sloveniji '91: Prosvetno društvo »Štandrež« 1.000.000; Danilo Nanut 500.000; Damjan Paulin 300.000; Marjan Breščak 200.000; Jožef Lutman 200.000; Božidar Tabaj 200.000; Joana Marussi 100.000; Lucijan Pavio 100.000; Paškulin - Češčut 100.000; Peter Lutman 100.000; druž. Paušič 100.000; Lucijan Kerpan 50.000; Jordan Mučič 50.000; Rudi Nanut 50.000; Perin Lutman 50.000; Marko Tabaj 50.000; Silvana Žnidarčič 50.000; Irena Nanut 20.000; Marija Mojk 10.000; Matilda Nanut 10.000; Rajko Tabaj 10.000 lir.

Za pomoč Sloveniji '91 preko Karitas: Goriška Mohorjeva družba 500.000; N.N. Gabrje 50.000; Slokar Zorka Vrh 100.000; J.Č. Vrh 100.000; G.G. Sovodnje 200.000; druž. Simon Komjanc v spomin na Emila Lasiča 100.000 in v spomin na Ivota Gravnarja 50.000; druž. Černic, Vrh 16/A 200.000; N.N. Gorica-Sovodnje 1.000.000; N.N. Sovodnje 70.000; N.N. Sovodnje 20.000; N.N. Vrh 60.000; M.Č. Gabrje 50.000; župnija Štandrež: številni verniki v cerkvi so darovali skupno 3.830.000 lir.

Za Katoliški glas: CC 200.000; N.N. 30.000 lir.

Za Slovensko Vincencijevo konferenco v Trstu: Lavra Abram v spomin g. Justine Petkovšek 50.000 lir.

Za Slomškov spomenik v Mariboru: Primorski prijatelji 600.000 lir.

Za barvna okna v Bazovici: Dora in Marija Mesarjevi v spomin Helene 150.000; ob slovesu od Helene pogrebci 200.000; družina pok. Helene Križmančič 200.000; župnik Marij Latin 50.000; N.N. 30.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: Križmančič 40.000; Grilanc 10.000; v spomin pok. Ivanke Lupinc 100.000; Milanič 50.000; De Colle 100.000; bolniki 40.000; N.N. 10.000; De Corradi 100.000; Rojc 10.000; Caharija 50.000; Tordi 30.000; Gabrovec 5.000; Devetak 10.000; Petelin 5.000; Pertot 20.000; Villan 20.000; Dorbes 50.000; Frankovič 20.000; Radovič 20.000; D.M. 50.000; Radovič 10.000; Radovič 100.000; Sveti T. 10.000; romarji na Višarje 150.000; Venier 15.000; sorodniki pok. Ivanke Rudež 250.000; namesto cvetja pok. I. Rudež daruje Anica Grilanc 20.000; v spomin na dobro sosedo Ivanko Rudež darujeta Vera in Zdravko Caharija 50.000; v spomin na mamo od Sveti daruje Gregor in Rožica 50.000; Dorotea Caharija 20.000; Paškulin 70.000; Vida Rudež v spomin I. Rudež in Anite P. 30.000; Anica Trobec namesto cvetja I. Rudež 100.000; Cattonar 20.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: Ana Kuret, Log, za svoje pokojne 30.000; družina Hrvatič, Ricmanje, za pok. očeta Justa 120.000 lir.

Za kapelo sv. Leopolda: N.N. Rojan, v zahvalo sv. Leopoldu 100.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

radio

Spored od 21. julija do 27. julija 1991

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Ko zorijo jagode.« (12.40) Slovenska lahka glasba. 14.10 Boris Kobal in Sergej Verč: »Satirični kabaret 1991.« 17.00 Pisatelj o svojem delu. Boris Pahor: »Vila ob jezeru.« Roman.

Ponedeljek: 8.10 Iz Četrtkovih srečanj. 9.00 Otroški kotiček: »Glasbeni vrtiljak.« 9.30 Pavle Zidar: »Sveta Barbara.« Roman. 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naši zbori: mešani zbor Primorec-Tabor iz Trebč in z Občin. 14.10 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album: teden Clauda Debussyja. 18.00 Slovenski film v Gorici: povratek nazaj.

Torek: 8.10 Absalomova pripoved. 9.30 Pavle Zidar: »Sveta Barbara.« Roman. 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.00 »Namestè, Segarmàta.« Zapiski Dušana Jelinčiča z odprave na Everest. 17.10 Klasični album: teden Clauda Debussyja. 18.00 Vladimir Jurc: Slovensko pismo. Janez Trdina: »Upokojenčeva pisma.«

Sreda: 9.30 Pavle Zidar: »Sveta Barbara.« Roman. 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.40 Ženska komorna skupina Cappella civica v Kulturnem domu v Trstu. 14.10 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album: teden Clauda Debussyja. 18.00 Jugoslavija po letu '45.

Četrtek: 8.10 Literarne podobe: Zgodbe o revijah. 9.30 Pavle Zidar: »Sveta Barbara.« Roman. 11.30 Slovenska lahka glasba. 16.00 Spomini Henrika Tume. 17.10 Klasični album: teden Clauda Debussyja. 18.00 Četrtkova srečanja.

Petek: 9.30 Pavle Zidar: »Sveta Barbara.« Roman. 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.00 Nazaj k naravi. 12.40 Srečanje oktetov Primorske: oktet Simon Gregorčič iz Kobarida. 16.00 Slovenski Ikar. 17.10 Klasični album: teden Clauda Debussyja. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 9.00 Otroški kotiček. Grega Tozon: »Jurčkov zobek je bolan.« 9.30 Pavle Zidar: »Sveta Barbara.« Roman. 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.40 Z naših festivalov. 14.10 Drobtinice. Piše Jelka Cvelbar. 17.10 Klasični album: teden Clauda Debussyja.

Listnica uprave

Naša uprava je odprta vsak dan, razen ob sobotah in praznikih, od 9. ure do 12.30.

KATOLIŠKI GLAS
Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.
Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499
Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949
Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina II/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318
Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 45.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000
Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Helene Križmančič

se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali in z nami sočustvovali v težkih trenutkih. Posebna zahvala našemu župniku g. Marjanu Živcu, ki je spremljal njeno dolgoletno trpljenje vse do zadnjega slovesa.

Silvestra, Pepi in Andrej

Bazovica, 18. julija 1991